

Mikael Finsberg
Tel 365 57 89

2007-08-15

Dnr 0298/07

Yttrande till kommunstyrelsen över länsstyrelsens förslag till utökning av naturreservatet Delsjöområdet i Göteborgs, Härryda och Mölndals kommuner

SAMMANFATTNING

Kommunstyrelsen har översänt ett förslag från länsstyrelsen i Västra Götalands län på utvidgning av naturreservatet Delsjöområdet för yttrande senast 2007-09-21.

Utvidgningen föreslås ske i den västliga delen av området och innefattar Härlanda tjärn, Brudaremossen, samt stora delar nordväst om Stora Delsjön. Arealen på hela reservatet efter utvidgningen kommer att vara 1227 hektar. All utvidgning sker på mark ägd av Göteborgs Stad och förvaltd av park- och naturförvaltningen. Park- och naturförvaltningen utses till förvaltare, utom en mindre areal i sydväst där Härryda kommun blir förvaltare.

Park- och naturförvaltningen anser att förslaget på utvidgning av naturreservatet är motiverat.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Park- och naturnämnden föreslås besluta:

att översända förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen samt
att omedelbart justera beslutet.

ÄRENDET

Kommunstyrelsen har översänt ärendet för yttrande senast 2007-09-21.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har tagit fram ett förslag på utvidgning av naturreservatet Delsjöområdet.

Utvidgningen föreslås ske i den västliga delen av området och innefattar Härlanda tjärn, Brudaremossen, samt stora delar nordväst om Stora Delsjön. Arealen på hela reservatet efter utvidgningen kommer att vara 1227 hektar, en ökning från det gamla reservatets areal på 760 ha. All utvidgning sker på mark ägd av Göteborgs Stad och förvaltd av park- och naturförvaltningen. Park- och naturförvaltningen utses till förvaltare, utom en mindre areal i sydväst där Härryda kommun blir förvaltare.

Den föreslagna utvidgningen ligger helt inom det område som i ÖP99 utpekats som "Områden med särskilt stora värden för natur- o friluftsliv samt kulturvård o/el brukningsvärd jordbruksmark", och där nuvarande markanvändning rekommenderas även i fortsättningen.

Park- och naturnämnden har tidigare tagit beslut att tillstyrka länsstyrelsens förslag till program för skydd av tätortsnära natur, där ett antal nybildningar av naturreservat föreslås, bland annat Skatås-Härlanda tjärn-området (se dnr 0696/02). Vid en utvidgning av reservatet

bör länsstyrelsen – enligt nämnden – vara den beslutande myndigheten, medan kommunen bör vara beslutande om området ska bli ett nytt enskilt reservat.

Kommunstyrelsen beslutade likartat. I beslutet (som antogs 2003-10-22) står "Av de 14 områden som föreslås återfinns 8 i sin helhet i ÖP som områden föreslagna som naturreservat. "Nya" eller delvis nya områden är Skatås-Härlanda-tjärn, Galterö-Känsö-Vargö och Vinga-Fotöskärgården. Dessa föreslås som statliga naturreservat och i översiktsplanen finns inga andra intressen än att skydda dem. Det är ingen skillnad mellan statliga och kommunala reservat förutom kostnadsansvaret för bildande, förvaltning och skötsel."

Syfte och föreskrifter finns i bilaga 1 nedan.

Förslaget framgår vidare av bilagda handlingar.

./.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Park- och naturförvaltningen anser att förslaget på utvidgning av naturreservatet är motiverat.

Förvaltningen sköter redan nu området med den föreslagna skötselplanen som grund. En stor del av den föreslagna arealen förvaltar park- och naturförvaltningen enligt beslut av kommunfullmäktige. Att ge större delen av Delsjöområdet ett skydd är viktigt eftersom området är ett mycket välbesökt friluftsområde, unikt genom sitt centrala läge.

Förvaltningen föreslår en översyn av gränsdragningarna på flera ställen. .

Förvaltningen föreslår vidare att det bildas ett gemensamt forum mellan Göteborgs stad och Länsstyrelsen med syfte att se över vilka former som krävs för utveckling och förändring av reservat som finns inom Göteborgs stad.

Utvecklingen av friluftsaktiviteter får inte hindras. Mitt i området ligger Skatås motionscentral med omgivande idrotts- och friluftsaktivitetsytor. Reservatsföreskrifterna bör fastställas så att en riklig utveckling av idrotts- och friluftsområdet görs möjlig.

Park- och naturförvaltningen föreslår även följande ändringar i förslaget:

- Under *Beslut om bildande m.m.* (sid 3) bör även Härryda kommun utses till förvaltare (av den sydöstra delen)
- Ta bort "som tidigare" under *Syftet ska tryggas genom att:*, pkt 3.
- Under pkt A.3. under **Beslut om föreskrifter** bör föreningar som sysslar med radioamatörverksamhet kunna meddelas undantag av länsstyrelsen.
- Under pkt A.7. under **Beslut om föreskrifter** bör tilläggas "annat än vid risk för skada på person eller egendom."
- Under *C. Ordningsföreskrifter* (sida 5) bör tältförbud införas, där förvaltaren kan meddela undantag i särskilda fall.
- Pkt C.9. under **Beslut om föreskrifter** bör omformuleras till "Det är förbjudet att inom naturreservatet: cykla på vägar, stigar och områden markerade med cykelförbud. Även gång- och ridvägsskyltar innebär cykelförbud. *Förvaltaren kan meddela undantag, exempelvis vid specifika cykeltävlingar.*"
- Beslutslista (bilaga 1A): Torpet Mon med tomt bör undantas.

En specifik skötselplan måste upprättas för Brudaremossen om detta f d deponiområde ska ingå i reservatet. Länsstyrelsen bör tillse att detta görs.

Förslaget innebär en ökning av förvaltningens kostnader, fr a med ökad skötsel av Brudaremossen.

Åtgärd årligen	Kostnadsökning per år
Slätter Brudaremossen	50 000 kr

GÖTEBORGS STAD
Park- och naturförvaltningen

Göran Pregmark
direktör

Jakob Andreasson
verksamhetschef

Bilaga 1. Syfte och föreskrifter enligt länsstyrelsens förslag på utvidgning av Delsjöområdet

Syftet med reservatet är att:

- skydda och utveckla ett stort, tätortsnära naturområde av mycket stor betydelse för friluftsliv och rekreation i Göteborg
- bevara ett variationsrikt landskap med omväxlande natur samt att utveckla de värdefulla naturmiljöer som finns i området i syfte att gynna naturvårdsintressanta växt- och djurarter.
- bevara kulturhistoriskt intressanta och värdefulla objekt inom området.

Syftet ska tryggas genom:

- exploatering av området förhindras.
- anläggningar och anordningar för friluftslivet tillses, underhålls och utvecklas regelbundet.
- gallringar och röjningar utförs i naturvårdande syfte istället för skogsbruk i produktionssyfte.
- värdefulla naturmiljöer, t ex lövskog, bäckraviner, våtmarker och fågelsjöar (främst i de västra och mellersta delarna) sköts på sådant sätt att förutsättningarna för ett rikt djur- och växtliv ökar och att mer vildmarksbetonade områden (främst i östra delen) får utvecklas till naturskog.
- fornlämningar och andra kulturhistoriska objekt underhålls.

Följande föreskrifter föreslås av länsstyrelsen:

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra ny byggnad eller anläggning. *Byggnad som genom brand eller på annat sätt förstörs får ersättas med ny byggnad som i huvudsak motsvarar den tidigare. Förvaltaren får uppföra byggnad eller anläggning för friluftslivets behov efter samråd med markägaren.*
2. uppföra mast, antenn eller liknande.
3. anlägga väg eller parkeringsplats annat än för reservatets nyttjande. *Förvaltaren får anlägga motionsslingor, strövstigar och liknande för friluftslivets behov.*
4. spränga, borra, dika, muddra, dämna, valla in eller avleda vatten annat än för naturvårdande åtgärder.
5. anordna upplag annat än i samband med skötselåtgärder.
6. avverka träd eller utföra skogsvårdsåtgärder annat än vad som framgår av skötselplanen.
7. skada eller ta bort vindfålle eller dött träd.
8. bedriva täkt i någon form.
9. använda bekämpningsmedel eller andra kemiska preparat. *Kalkning får ske efter kalkningsplan som upprättats av Länsstyrelsen.*
10. bedriva jakt med undantag för de sydöstra delarna, se karta bilaga 1b. *Förvaltaren får ombesörja skydds jakt vid behov. Undantag gäller också för eftersöksjakt och avlivning av*

trafikskadat eller på annat sätt svårt skadat vilt enligt 40 a § jaktförordningen, jägares skyldighet att avliva skadeskjutna djur enligt 28 § jaktlagen, polisens rätt att avliva individer som kan utgöra en risk för människor enligt 9 § jaktlagen samt polisens rätt att avliva moderlösa kalvar och kid enligt 30 § jaktförordningen.

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

11. schakta, tippa eller fylla ut med massor.
12. anlägga mark- eller luftledning.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- Vid reparation av, och underhållsröjningar för, befintliga luftledningar. Markskador ska då undvikas.
- Vid nedgrävning av befintliga luftledningar. Samråd ska dock ske med Länsstyrelsen senast 6 veckor innan åtgärd.
- Vid reparation och underhåll av befintliga vägar.
- Vid underhållsåtgärder av det gamla deponiområdet Brudaremossen och intilliggande lakvattendammar. Vid åtgärder som kan påverka växt- och djurlivet ska dock samverkan ske med förvaltaren.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas.

1. Märka ut naturreservatet i terrängen.
2. Sätta upp informationstavlor och andra åtgärder och anläggningar för friluftslivet.
3. Gallring och röjning och andra skötselåtgärder i den mån markägaren inte, efter samråd med förvaltaren, själv utför dessa åtgärder.
4. Genomföra undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I den befintliga skötselplan som fastställs genom detta beslut framgår i detalj var anordningarna ska utföras och åtgärder vidtas.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. framföra motordrivet fordon på annat än på väg där motorfordonstrafik är tillåten.
Förvaltaren kan meddela undantag.
2. skada eller göra åverkan på levande träd och buskar.
3. ställa upp husvagn eller husbil.
4. medföra okopplad hund. *Gäller ej vid skydds jakt som ombesörjs av förvaltaren.*
5. medföra hund på markerad plats vid Härlanda tjärn-badet under tiden 1 maj – 15 september.
6. göra upp eld annat än på platser anvisade av förvaltaren.
7. framföra motorbåt. *Förvaltaren kan meddela undantag för t ex fiskevårdsbåtar och räddningsbåtar vid tävlingar.*
8. rida annat än på vägar och stigar anvisade av förvaltaren. *Gäller ej ridande polis.*
9. cykla annat än på vägar och stigar anvisade av förvaltaren. *Förvaltaren kan meddela undantag vid t ex tävlingar.*

10. utplantera djur eller växter.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte när förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.

Arrendeområdena i västra delen av reservatet omfattas inte av reservatsföreskrifterna enligt A-C ovan, utan av gällande arrendeavtal med Göteborgs Stad. Vid uppsägning av arrendeavtalet kommer dock området att omfattas av reservatsföreskrifterna.